

EXAMENSINRIKTAD VUXENUTBILDNING OCH UTBILDNING SOM LEDER TILL HÖGRE YRKESHÖGSKOLEEXAMEN VÅREN 2014

ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR ANTAGNING AV STUDERANDE

Till examensinriktad vuxenutbildning och utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen ansöker man via en gemensam nationell ansökan. Specialiseringsstudier, vuxenutbildning på främmande språk, utbildning på främmande språk som leder till högre yrkeshögskoleexamen, av ESF finansierad utbildning eller arbetskraftspolitisk utbildning ingår inte i gemensam ansökan.

Sökande kan både i ansökan till utbildning för yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen ange högst fyra ansökningsönskemål. Vid antagning följs de antagningsgrunder som yrkeshögskolan fastställt och den ordningsföljd på ansökningsönskemålen som sökande angivit i sin ansökan.

BEHÖRIGHET

Behörighet för utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen

Ur yrkeshögskolelagen (564/2009) framgår de allmänna behörighetskraven för utbildning som leder till examen och dessa finns även angivna i förslaget till antagningsgrunder för ungdomsutbildningen.

Allmän behörighet att söka till utbildningsprogrammen ger:

- gymnasiets lärokurs eller studentexamen (Lag om anordnande av studentexamen 672/2005)
- International Baccalaureate-, Reifeprüfung- eller European Baccalaureate –examen
- examen på institut- eller högre nivå (bl.a. ingenjör)
- minst 3-årig yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare examen enligt lagen om yrkesutbildning (630/98)
- minst 3 års kombinationsstudier enligt lagen om försök med utbildning på ungdomsstadie och yrkeshögskolor (391/91)
- minst 3-årig yrkesinriktad grundexamen eller yrkes- eller specialyrkesexamen enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning
- en utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för högskolestudier

Om yrkeshögskolan antar studerande enligt s.k. prövning kan även andra sökande som yrkeshögskolan anser besitta tillräckliga kunskaper och färdigheter (inkl. språkkunskap) antas.

Den sökande skall därtill ha minst två års arbetserfarenhet som införtjänats efter det att sökanden fyllt 18 år (all arbetserfarenhet beaktas). Arbetserfarenheten skall vara införtjänad **senast den 31.7**. Deltidsarbete omvandlas till heltidsarbete så att 150 timmar eller 20 fulla dagar (minst 7 timmar per dag) motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara kontinuerlig eller vara införtjänad hos samma arbetsgivare. Som arbetserfarenhet godkänns inte sådan praktik eller inläring i arbete som ingår i den examen sökanden ansöker med. Militärtjänstgöring, civiltjänstgöring eller vårdledighet godkänns inte heller som arbetserfarenhet. Endast sådan arbetserfarenhet godkänns, som kan bestyrkas med intyg utfärdat av arbetsgivaren. Företagarverksamhet godkänns som arbetserfarenhet om den bestyrks med intyg över att företagaren är eller har varit FöPL- eller ArPL - försäkrad.

De antagnas examensbetyg och arbetsintyg samt eventuella läkarintyg kontrolleras.

Den examen som sökanden grundar sin ansökan på, skall vara avlagd senast 31.7 i vårens ansökan och senast 31.12 i höstens ansökan. En examen som avlagts utomlands skall dock vara klar före utgången av ansökningstiden, ifall sökanden inte är medborgare i ett land inom EU eller EES.

För att visa sin behörighet att ansöka, skall dock den som ansöker med en utländsk examen sända en kopia av det examensbetyg, som ansökan baserar sig på och - ifall betyget inte är utfärdat på svenska, finska eller engelska – en översättning (av en auktoriserad översättare) av betyget till ett av de ovan nämnda språken, till ansökningsbyrån vid den yrkeshögskola som sökanden angett som första ansökningsönskemål senast **9.4.2014 kl. 16.15. Detta berör inte sökande som är medborgare i ett land inom EU eller EES och som avlägger examen under ansökningsperioden.** En sökande i antagning enligt provning bör sända kopior av de betyg som sökanden vill åberopa till ansökningsbyråerna vid alla de yrkeshögskolor som sökanden ansöker till. Betygskopiorna skall vara framme i ansökningsbyrån senast **9.4.2014 kl. 16.15.**

Behörighet för utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen

Behörighet för utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen ger lämplig yrkeshögskoleexamen eller annan lämplig högskoleexamen samt därefter intjänad minst tre års arbetserfarenhet inom ifrågavarande bransch. Som lämplig bransch anses både den bransch som sökande nu söker till samt den bransch från vilken högskoleexamen är.

Som arbetserfarenhet kan enligt yrkeshögskolans provning även godkännas arbetserfarenhet som införskaffats efter en examen på institutnivå eller inom yrkesutbildning på högre nivå (examen kan vara från vilken bransch som helst) men före högskoleexamen. Även i detta fall krävs av den sökande åtminstone tre års arbetserfarenhet som införskaffats inom ifrågavarande bransch.

Inom branschen för hantverks- och konstindustrin, mediekultur och bildkonst, teater och dans samt musik kan man istället för arbetserfarenhet kräva konstnärlig verksamhet till samma omfattning. (Lag 564/2009).

För utbildning till sjökapten (högre YH) godkänns en av Sjöfartsverket godkänd minst sex månaders fartygstjänst i befälsuppgifter enligt utdrag ur sjömansregistret. Dessutom krävs arbetserfarenhet inom sjöfartsbranschen, endera till havs eller på land, så att ovan nämnda verksamhet i befälsuppgifter och övrig arbetserfarenhet från sjöfartsbranschen tillsammans omfattar minst tre års arbetserfarenhet.

Militärtjänstgöring, civiltjänstgöring eller vårdledighet godkänns inte som arbetserfarenhet.

Arbetserfarenheten måste vara införtjänad senast 31.7 i vårens ansökan. Deltidsarbete omvandlas till heltidsarbete så att 150 timmar eller 20 fulla dagar (minst 7 timmar per dag) motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara kontinuerlig eller vara införtjänad hos samma arbetsgivare. Som arbetserfarenhet godkänns endast sådan som kan bestyrkas med intyg av arbetsgivaren. Företagarverksamhet godkänns som arbetserfarenhet om den bestyrks med intyg över att företagaren är eller har varit FöPL- eller ArPL-försäkrad.

Den examen som sökanden grundar sin ansökan på, skall vara avlagd senast 31.7 i vårens ansökan. En examen som avlagts utomlands, skall dock vara klar före ansökningstidens utgång, ifall den sökande inte är medborgare i ett land inom EU eller EES. För att visa sin behörighet att ansöka, skall den som ansöker med en utländsk examen, sända en kopia av det examensbetyg, som ansökan grundar sig på och – ifall betyget inte är utfärdat på svenska, finska eller engelska - en översättning (av en auktoriserad översättare) av betyget till ett av de ovan nämnda språken, till ansökningsbyrån vid den yrkeshögskola som sökanden angett som första ansökningsönskemål. Betygsavskrifterna skall vara framme i ansökningsbyrån senast **9.4.2014 kl. 16.15. Detta berör inte sökande som är medborgare i ett land inom EU eller EES och som avlägger examen under ansökningsperioden.**

De antagnas examensbetyg och arbetsintyg samt eventuella läkarintyg kontrolleras.

Komplettering och ändring av ansökan

Den sökande kan ändra sina ansökningsönskemål eller deras inbördes ordning fram till ansökningstidens utgång. Efter ansökningstidens utgång kan ansökningsönskemålen eller deras inbördes ordning inte ändras. Den sökande kan på uppmaning av myndighet eller på eget initiativ i enlighet med förvaltningslagen (L 434/2003, 22 §) komplettera sin ansökan även efter ansökningstidens utgång, dock högst fram till den tidpunkt då alla uppgifter bör vara införda i det antagningsregister som förordningen för gemensam ansökan (F 1044/2009) avser. Obs! Den sökande skall dock alltid fylla i blanketten för gemensam ansökan till yrkeshögskolorna.

Tilläggsansökan

Inom ramen för gemensam ansökan till vuxenutbildning (yrkeshögskole- och högre yrkeshögskoleexamen) ordnas ingen nationell kompletteringsansökan. Yrkeshögskolorna ordnar själva tilläggsansökan till de utbildningar inom vilka det efter gemensam ansökan finns lediga studieplatser.

ANTAGNINGSGRUNDERNA FÖR VUXENUTBILDNING SOM LEDER TILL YRKESHÖGSKOLEEXAMEN

Yrkeshögskolorna fattar beslut om grundutbildningskrav för respektive utbildning (någon/några/alla behörighetsgivande utbildningar, till exempel merkonom eller sjukskötare (YH)).

Till urvalsprovet kallas alla behöriga sökande och om det till antagningsgrunderna hör en förhandsuppgift, bör även den vara godkänd för att sökande skall kallas till urvalsprov. Endast inom ansökningstiden inlämnad förhandsuppgift beaktas.

Yrkeshögskolan beslutar för varje utbildning om antagning av studerande sker enligt alternativ A eller B eller båda.

A. Antagning på basis av poäng för urvalsprov, arbetserfarenhet och övriga yrkeshögskolestudier

Urvalsprov	70 poäng
Arbetserfarenhet	20 poäng
Inom samma bransch avlagda studier antingen vid yrkeshögskola* eller vid öppen yrkeshögskola**	10 poäng
Totalt	100 poäng

* examen behöver inte vara avklarad

** specialiserings- eller fortbildningsstudier godkänns inte
Studierna bör vara avklarade före ansökningstidens utgång.

För att kunna antas måste sökande uppnå minst 30 poäng i urvalsprovet. Dessutom skall inom turism-, kosthålls- och ekonomibranschen varje del i provet vara godkänd för att provet i sin helhet skall godkännas.

Det nationella urvalsprovet i företagsekonomi ordnas **21.5.2014** och det nationella urvalsprovet för turism-, kosthålls- och ekonomibranschen ordnas **26.5.2014**.

B. Antagning på basis av poäng för examensbetyg, arbetserfarenhet och övriga yrkeshögskolestudier

Examensbetyg	70 poäng
Arbetserfarenhet	20 poäng
Inom samma bransch avlagda studier antingen vid yrkeshögskola* eller vid öppen yrkeshögskola**	10 poäng
Totalt	100 poäng

* examen behöver inte vara avklarad

** specialiserings- eller fortbildningsstudier godkänns inte
Studierna bör vara avklarade före ansökningstidens utgång.

Den sökande måste uppnå minst 30 poäng för att kunna antas.

Poängsättning av examensbetyg (antagningsgrund B)

Om antagning sker på basis av examensbetyg poängsätts det enligt följande:

Modersmål/kommunikation	15 poäng
Matematik, realen, bästa realämnesprov eller bästa yrkesämne	15 poäng
Bästa språk (långt eller kort) (inte modersmål)	15 poäng
Avgångsbetygets medeltal	25 poäng

I poängräkningen beaktas endast vitsorden i det betyg som den sökande söker med. Vitsorden för enskilda ämnen tas från studentexamensbetyget (för den som ansöker med studentexamensbetyget och gymnasiets avgångsbetyg).

Poängsättning av studentexamensbetyg:

Studentexamensbetyget, vitsord	L/E	M	C	B	A
Poäng					
Modersmål	15	13	11	8	2
Matematik, realen eller bästa realämnesprov	15	13	11	8	2
Bästa språk (långt eller kort) (inte modersmål)	15	13	11	8	2

Poängsättning av examensbetyg för yrkesinriktad examen:

Examensbetyg för yrkesinriktad examen, vitsord	3/5/10 eller 9	-4/8	2/3/7	-2/6	1/1/5
Poäng					
Modersmål eller kommunikation	15	13	11	8	2
Matematik eller bästa yrkesämne	15	13	11	8	2
Bästa språk (långt eller kort) (inte modersmål)	15	13	11	8	2

Skala 1–3	Skala 1–5	Skala 4–10	Poäng för medeltalet av det yrkesinriktade examensbetyget eller gymnasiets avgångsbetyg
≥2,75	≥4,50	≥9,00	25
≥2,63	≥4,25	≥8,75	23
≥2,50	≥4,00	≥8,50	21
≥2,38	≥3,75	≥8,25	20
≥2,25	≥3,50	≥8,00	18
≥2,13	≥3,25	≥7,75	16
≥2,00	≥3,00	≥7,50	14
≥1,88	≥2,75	≥7,25	12
≥1,75	≥2,50	≥7,00	10
≥1,63	≥2,25	≥6,75	8
≥1,50	≥2,00	≥6,50	6
≥1,38	≥1,75	≥6,25	4
≥1,25	≥1,50	≥6,00	2

Studentexamensbetyget, vitsord	L/E	M	C	B	A
Poäng					
Modersmål	15	13	11	8	2
Matematik, realen eller bästa realämnesprov	15	13	11	8	2
Bästa språk (långt eller kort) (inte modersmål)	15	13	11	8	2

Medeltalet av avgångsbetyget för den yrkesinriktade grundexamen, skala 1–3	Medeltalet av avgångsbetyget för den yrkesinriktade grundexamen, skala 1–5	Poäng för examensbetyget för den yrkesinriktade grundexamen
≥2,50	≥4,00	25
≥2,25	≥3,50	20
≥2,00	≥3,00	15
≥1,75	≥2,50	10
≥1,50	≥2,00	5

Arbetsfarenhet (gäller antagningsgrundsalternativen A och B)

Den arbetsfarenhet från samma utbildningsområde som överskrider det som krävs för behörighet ger poäng så, att två månaders arbetsfarenhet motsvarar ett poäng. Arbetsfarenheten skall vara från den bransch man söker till. Utbildningen inom sjöfart utgör ett undantag. Som arbetsfarenhet vid ansökan till sjökaptensutbildning godkänns en av Sjöfartsverket godkänd fartygstjänst enligt utdrag ur sjömansregistret samt fartygstjänst vid försvarsmakten. För utbildning till sjöfartsingenjör godkänns som arbetsfarenhet både en av Sjöfartsverket godkänd fartygstjänst enligt utdrag ur sjömansregistret samt fartygstjänst vid försvarsmakten och verkstadsfartygstjänstgöring i verkstad som tillverkar eller reparerar kraftmaskiner eller tryckkärl, eller på varv eller vid kraftverk i maskineri- eller rörinstallationsuppgifter (förordningen 1256/1997).

Poäng ges endast för sådan arbetsfarenhet, som kan påvisas via intyg utfärdat av arbetsgivaren. Företagarverksamhet kan räknas som arbetsfarenhet om den bekräfts med intyg över att företagaren är eller har varit FöPL- eller ArPL -försäkrad. Hantverks- och konstindustribranschen, mediekultur- och bildkonstbranschen samt teater-, dans- och musikbranschen utgör undantag, där istället för arbetsfarenhet kan godkännas konstnärlig verksamhet av motsvarande omfattning, vilket kan påvisas med t.ex. portfolio. Arbetsfarenheten bör vara införtjänad före ansökningstidens utgång.

Deltidsarbete omvandlas till heltid så att 150 timmar eller 20 fulla dagar (minst 7 timmar per dag) motsvarar en månad. Arbetsfarenheten behöver inte vara kontinuerlig eller vara införtjänad hos samma arbetsgivare. Som arbetsfarenhet **godkänns inte** praktik eller inläring i arbete om de ingår i den examen den sökande ansöker med. Militärtjänstgöring, civiltjänstgöring eller vårdledighet **godkänns inte** som arbetsfarenhet.

Yrkeshögskolestudier (gäller antagningsgrundsalternativen A och B)

För yrkeshögskolestudier inom samma bransch ges poäng enligt följande:

avklarade studieveckor/studiepoäng	poäng
2 / 3	1
4 / 6	2
6 / 9	3
8 / 12	4
10 / 15	5
12 / 18	6
14 / 21	7
16 / 24	8
18 / 27	10

Antagning enligt prövning

Inom ramen för antagning enligt prövning kan en person ansöka som saknar den grundutbildning eller arbetserfarenhet som krävs för behörighet eller en person som saknar bägge två, men som yrkeshögskolan anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter. Sökande som ansöker via prövning måste senast **9.4.2014 kl. 16.15** sända in kopior av betyg och intyg, som ansökan grundar sig på, till samtliga yrkeshögskolor han eller hon söker till. Antagningen av studerande sker på basis av urvalsprovet. Resultatet i urvalsprovet bör vanligen vara över medelnivå.

Studier vid öppna yrkeshögskolan

Till denna grupp hör personer som inom ramen för den öppna yrkeshögskolan har avlagt minst 60 studiepoäng som hänför sig till utbildningsprogrammet i fråga. Sökande behöver inte uppfylla den behörighet som definieras i yrkeshögskolelagen och inte heller kravet på två års arbetserfarenhet. Antagningen sker enligt det antagningsförfarande som yrkeshögskolan anger. Sökanden skall sända ett utdrag ur studieprestationsregistret senast **9.4.2014 kl. 16.15** till samtliga yrkeshögskolor som han/hon ansöker till.

Poängsättning

Om yrkeshögskolan poängsätter examensbetyg, övriga yrkeshögskolestudier och arbetserfarenhet enligt rekommendationen, räknas sökandens poäng ut automatiskt i ansökningsregistret. Om yrkeshögskolan däremot avviker från poängsättningen i rekommendationen, måste den manuellt räkna ut sökandens poäng och föra in dessa i registret.

Antagning av sökande med samma antal poäng

Sökande med samma antal poäng sätts i prioritetsordning enligt följande kriterier

1. enligt ansökningsönskemål
2. urvalsprov
3. examensbetyg
4. poäng för arbetserfarenhet
5. yrkeshögskolestudier

Om tillämpningen av ovan nämnda kriterier fortfarande inte anger ordningsföljden, avgörs den via automatisk lottdragning i datasystemet.

ANTAGNINGSGRUNDER FÖR UTBILDNING SOM LEDER TILL HÖGRE YRKESHÖGSKOLEEXAMEN

Antagning görs på basis av poäng för urvalsprov eller förhandsuppgift samt poäng för vitsord för lärdomsprov och arbetserfarenhet.

Urvalsprov eller förhandsuppgift	50 poäng
Vitsord för lärdomsprovet	30 poäng
Arbetserfarenhet	20 poäng
Totalt	100 poäng

Ifall yrkeshögskolan ordnar ett urvalsprov kallas alla behöriga sökandet till provet. Enbart inom ansökningsstiden inlämnad förhandsuppgift godkänns. För att kunna antas måste sökande få minst 20 poäng i urvalsprovet eller för förhandsuppgiften.

Lärdomsprovets vitsord ger poäng enligt följande:

Lärdomsprovets vitsord	5 / 3 / 10 / L/E / bk	4 / - / 9 / M / -	3 / 2 / 8 / C / gk
Poäng	30	20	10

Poäng för arbetserfarenhet

Sökanden bör ha införtjänat tre års arbetserfarenhet efter avlagd högskoleexamen för att kunna ansöka till utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen. Poäng får sökanden endast för arbetserfarenhet som överskrider detta behörighetskrav. Arbetserfarenheten bör vara inom den bransch sökanden ansöker till eller inom den bransch inom vilken sökanden har avlagt examen. Den arbetserfarenhet som införtjänats fram till 31.7 i vårens ansökan beaktas.

Hantverks- och konstindustribranschen, mediekultur- och bildkonstbranschen samt teater-, dans- och musikbranschen utgör undantag där man istället för arbetserfarenhet kan godkänna konstnärlig verksamhet av motsvarande omfattning, vilket kan påvisas med t.ex. portfolio. Undantag utgör även sjöfartsbranschen: för utbildning till sjökaptan (högre YH) godkänns en av Sjöfartsverket godkänd minst sex månaders fartygstjänst i befälsuppgifter enligt utdrag ur sjömansregistret. Dessutom krävs arbetserfarenhet inom sjöfartsbranschen, endera till havs eller på land, så att ovan nämnda verksamhet i befälsuppgifter och övrig arbetserfarenhet från sjöfartsbranschen tillsammans omfattar minst tre års arbetserfarenhet. Poäng fås endast för arbetserfarenhet som kan påvisas med intyg av arbetsgivaren. Företagarverksamhet kan godkännas som arbetserfarenhet om den kan bevisas med intyg över att sökande är eller har varit FöPL- eller ArPL -försäkrad.

Obs: Ett undantag från den ovan beskrivna huvudregeln utgör sökande som har avlagt en examen på institutnivå eller inom yrkesutbildning på högre nivå före högskoleexamen. För dessa kan yrkeshögskolan besluta att de tre års arbetserfarenhet som krävs för att kunna ansöka, kan vara införtjänade under tiden mellan det att institutexamen eller yrkesexamen på högre nivå och högskoleexamen har avlagts. Resten av arbetserfarenheten som införtjänats under den tiden ger arbetserfarenhetspoäng, om den är från den bransch sökanden nu ansöker till och/eller från den bransch från vilken yrkeshögskoleexamen är.

Två månaders arbetserfarenhet från den bransch till vilken sökanden ansöker och/eller den bransch från vilken högskoleexamen är, ger en poäng. Deltidsarbete omvandlas till heltid så att 150 timmar deltid eller 20 fulla arbetsdagar (minst 7h/dag) motsvarar en månad. Arbetserfarenheten behöver inte vara kontinuerlig eller införtjänad hos samma arbetsgivare. Som arbetserfarenhet godkänns inte praktik eller inläring i arbete om de ingår i den examen som sökanden ansöker med. Militärtjänstgöring, civiltjänstgöring eller vårdledighet räknas inte som arbetserfarenhet.

Poängsättning

Om yrkeshögskolan poängsätter vitsord för lärdomsprov och arbetserfarenhet enligt rekommendationen ovan, summeras automatiskt den sökandes poäng i systemet. Ifall yrkeshögskolan avviker från rekommendationen bör yrkeshögskolan manuellt uträkna och föra in sökandes poäng i systemet.

Antagning av sökande med samma antal poäng

Sökande med samma antal poäng sätts i prioritetsordning enligt följande kriterier:

1. enligt ansökningsönskemål
2. urvalsprov eller förhandsuppgift
3. lärdomsprovets vitsord
4. poäng för arbetserfarenhet

Om tillämpningen av ovan nämnda kriterier fortfarande inte anger ordningsföljden, avgörs den via automatisk lottdragning i datasystemet.